

SPOLEK PŘÁTEL ZAŠOVSKÉHO KLÁŠTERA

Informační leták Matice zašovské * KVĚTEN 2018 * www.maticezasovska.cz

OTEVŘENÉ BRÁNY

Zašovský poutní kostel je jako významná kulturní památka zařazen do programu Zlínského kraje Otevřené brány.

Smyslem akce je ve spolupráci s příslušnou farností a obecním úřadem zpřístupnit významné církevní stavby regionu všem turistům a ostatním zájemcům o poznávání církevních památek. Náš kostel je takto přístupný veřejnosti každý víkend od začátku května do konce září.

Interiér kostela si můžete v klidu a nerušeně prohlédnout sami nebo lze využít služeb zaškoleného průvodce, který vám rád poskytne výklad k historii a uměleckým památkám poutního chrámu.

Tato služba je zdarma, od návštěvníků se pouze očekává při prohlídce kostela nehluké, slušné a kulturní chování.

Zašovský kostel je v rámci Otevřených bran přístupný vždy o víkendu:

Sobota: od 9.00 do 12.00 a od 13.00 do 17.00

Neděle: odpoledne od 13.00 do 17.00

CÍRKEVNÍ TURISTIKA

Termínem „církevní turistika“ není míněna pouze turistika vyhraněně nábožensky motivovaná, ale každá turistika, která vede k návštěvě a poznávání církevních kulturních památek. Paradoxně mnohý uměnímilovný turista může krásu architektury a uměleckou výzdobu kostelů ocenit více než jejich pravidelní domácí návštěvníci, kteří ji už považují za všední a jakoby ji ani nevnímali.

Turistika má kořeny v poutnictví. V dobách, kdy se i velké vzdálenosti překonávaly pěšky, nemělo putování ten rekreační význam, jaký má dnes. Nikdo nemarnil čas a energii samoučelnými procházkami, ale na cesty se lidé vydávali z praktických důvodů – za obchodem, za prací nebo s jiným nezbytným posláním. Výjimkou byla pouť, v tom jediném případě byly motivem k cestě zážitky duchovní.

Poutnictví prošlo obdobími vzestupu i úpadku. V době míru a za vlády zbožných panovníků, kteří často sami byli poutníky, se vzrůstalo a šířilo, v době válečné upadalo. Takovým obdobím vzestupu a pádu byla u nás především doba Karla IV. a v protikladu k ní následné husitské války, kdy bylo poničeno množství církevních gotických staveb a v zápalu fanatického obrazoborectví vzalo nenávratně zasvě i obrovské množství uměleckých předmětů a starých památek.

Pozdější doba rekatolizace a baroka přinesla nové oživení poutí, a to již převážně v té podobě, jak si je pod dojmem literatury a historických filmů umíme představit i my: organizovaná procesí s korouhvemi, směřující na tradiční poutní místa vzdálená zpravidla ne více než jeden den cesty. Následoval však další nečekaný úpadek vyvolaný nikoliv válkou, ale administrativním rozhodnutím. Císař Josef II. ve svém až chorobném reformním úsilí roku 1784 zakázal všechny poutě a kostely, které neměly opodstatnění jako farní, předal k světskému užívání, nebo je dokonce nechal zničit. V naší oblasti postihl takový osud poutní chrám na Hostýně: z kostela byla stržena střecha a torzo chrámu bylo ponecháno napospas přírodním živlům. Po smrti Josefa II. se začaly pozvolna obnovovat jak některá poutní místa, tak i samotné poutě, které ostatně, byť neorganizované, nikdy zcela nepřestaly.

Minulé století také poutím nepřálo - v jeho první polovině řádily dvě světové války, ve druhé pak dlouhé období církvi a náboženství vůbec nepřátelského režimu. Věřící byli se svými náboženskými projevy tolerováni tak leda za dveřmi kostelů. Procesí a jiné veřejné náboženské slavnosti se konat nemohly. Josef II. do zrušených klášterů nejčastěji umisťoval vojenská kasárna, komunističtí úředníci zase s oblibou koncentrovali ve svévolně zabraných poutních domech a klášterech v blízkosti poutních chrámů osoby s mentálním postižením – zřejmě to mělo poutníky od návštěvy těchto míst odradit.

Poutnictví zažívá svou renesanci. Znovu ožívají prastaré poutní stezky - jako známá Svatojakubská cesta do Santiaga de Compostela, kdy se nárůst poutníků zvýšil z pouhých desítek jednotlivců v 70. letech minulého století až na čtvrt milionu poutníků ročně v současnosti.

Ožívají i poutní trasy a místa lokálního významu. Současný poutník se svým pojetím putování blíží běžnému turistovi. Vnímá krásy a zajímavosti krajiny, uvítá zpestření cesty v podobě rozhledny a jiných turistických zajímavostí. Rozdíl mezi poutníkem a turistou je pak především v potřebě cíle, v jeho vztahu k němu. Turistu uspokojí třeba jen pouhá pěší túra, kdy se okruhem vrátí na parkoviště ke svému autu. Cesta poutníka má ale vždy svůj cíl – cíl niterný, duchovní, ale též cíl reálný, zhmotněný ponejvíce poutním chrámem. Dá se tedy říct, že poutnictví přidává turistice další rozměr, protože dnešní poutník zažívá cestou všechny radosti běžného turisty a duchovní význam je nadstavbou - bonusem - takového putování. Ovšem ani běžný turista není prost vnitřního (duchovního) prožitku cesty, i on se rád vydává na pěší túru, aby si v klidu utřídil myšlenky, aby si duševně odpočinul.

Snad také proto jsou návštěvy poutních míst oblíbené i mezi lidmi, kteří se nepovažují za věřící, a stejně tak jsou oblíbené staré poutní cesty. Chceme „to“ prostě zažít - putovat na stejná místa jako už generace před námi.

Poutník i turista potká v naší krajině, které jsme si pro lidské působení zvykli říkat kulturní, půvabné kapličky, kříže u cest a osamocená boží muka v polích. Po desetiletích jejich devastace, záměrného ničení nebo nečinného přihlížení jejich zániku jako bychom si jejich význam a historickou hodnotu poznenáhlu začali uvědomovat. Místní nadšenci, spolky i obce opravují, zachraňují a udržují tyto drobné sakrální stavby – památky lidové zbožnosti. Důvod jejich vzniku je většinou dávno zapomenut, životní příběh jejich tvůrců neznáme, ale cítíme, že k našemu domovu patří, že nejen kvůli obdělávaným polím kolem lidských sídel, ale i díky těmto rozptýleným drobným sakrálním stavbám nazýváme naši krajinu kulturní. Spoluvytváří krajinu našeho domova stejně samozřejmě a přirozeně, jako kostelní věže a střechy modelují panorama Prahy a všech dalších našich měst a obcí.

Malice zašovská vítá a podporuje aktivity typu Otevřené brány. Snažíme se prezentovat Zašovou také na webech věnovaných poutnictví, či jak se dnes říká – církevní turistice. Vydali jsme pohlednice propagující Zašovou jakou poutní místo, podíleli jsme se na tvorbě zašovských turistických vizitek a magnetek, spolupracujeme s organizací Evropská kulturní stezka sv. Cyrila a Metoděje. Její ředitelka paní Ing. Janochová přijala naše pozvání a přijela do Zašové při příležitosti nedávné pouti moravských matic, aby ve zcela zaplněném sále KD představila cíle této organizace.

Evropská kulturní stezka sv. Cyrila a Metoděje je sdružení, které usiluje o zviditelnění a uchování jedinečného evropského dědictví - autentického příběhu cyrilometodějské mise. Sdružení zprostředkovává nabídku kulturně-vzdělávacích produktů poutního turismu, které jsou koordinovány sdružením pod společnou značkou „Cyrilometodějská stezka“. Důraz je kladen na regionální rozvoj a posílení vědomí evropské křesťansko-kulturní identity.

Cyrilometodějská stezka prezentuje soubor poutních tras, které jsou navrženy tak, aby propojovaly poutní místa ať přímo či nepřímo spojená s cyrilometodějskou tradicí.

Jedním z hmatatelných výsledků naší spolupráce se sdružením bude brožurka popisující „naši etapu“ poutní stezky Pustevny – Zašová - Sv. Hostýn.

Právě již jednou vzpomenutá pouť členů moravských matic přinesla důkaz, že máme potenciál stát se znovu vyhledávaným poutním místem. Na letošní poutní setkání u nás se přihlásilo třikrát více účastníků než před rokem na Velehrad. Zašová má totiž všechny potřebné znaky „klasického“ poutního místa a k tomu další výhody – jako je např. zvláště snadná dopravní dostupnost. Pro zastávce ryziho pěšího putování je zde pak už zmíněná poutní trasa valašskou krajinou a samozřejmě jsme díky cyklostezce Bečva velmi zajímavým cílem i pro vyznavače cykloturistiky.

Chceme, aby si lidé nespojovali Zašovou pouze s tradiční „hrubou poutí“, ale aby do Zašové nalézali cestu celoročně. Tomuto záměru jistě napomůže i revitalizace areálu trinitářského kláštera, na jejíž podporu pořádáme i letos benefiční koncert.

Přijměte tedy naše pozvání a přijďte v neděli 13. května do KD Zašová oslavit Svátek matek, dopřát si pěkný kulturní zážitek a podpořit dobrou věc.

BENEFIČNÍ KONCERT KE DNI MATEK

13. KVĚTNA 2018 | 15 HOD | KD ZAŠOVÁ

JAZZOVÝ ORCHESTR JAZZUŠÁK & FARNÍ SPOLEČENSTVÍ DĚTÍ A MLÁDEŽE

- 15:00 hod. zahájení a předání dárků maminkám
- 15:10 hod. koncert Farní společenství dětí a mládeže Zašová
- 16:00 hod. koncert JazzUŠák
- 17:00 hod. 1. rok Matice zašovské /videoprezentace/
- 17:15 hod. historie kláštera Zašová /přednáška Mgr. Jana Matyáše/ kolotoč pro děti a občerstvení před Kulturním domem

Vstupné dobrovolné – výtěžek bude věnován ve prospěch obnovy zašovského kláštera. Srdečně vás zve Matice zašovská a Obec Zašová. www.maticezasovska.cz